

Agenda:

Aan alle bezoekers van de kerkdiensten, cultureel/maatschappelijke avonden en concerten in De Kleine Kerk te Duivendrecht.

De kerkenraad van de Protestantse Gemeente Duivendrecht en Stichting Kleinoot hebben gezamenlijk besloten om alle activiteiten in De Kleine Kerk te annuleren. Deze stop zal voorlopig gelden tot en met augustus. We volgen bij dit besluit de landelijke adviezen om verdere uitbraak van het Coronavirus te beteugelen. Bijeenkomsten met publiek vinden in veel gevallen geen doorgang.

Dit betekent dat alle activiteiten voorlopig worden afgelast en mogelijk uitgesteld tot volgend seizoen. Ook de kerkdiensten op zondagmorgen zullen geen doorgang vinden.

Via onze websites www.stichtingkleinoot.nl en www.pknduivendrecht.nl zullen we u op de hoogte houden van verdere ontwikkelingen.

Wij danken u voor uw begrip.

Voor meer informatie: www.pknduivendrecht.nl en www.stichtingkleinoot.nl

Ter gedachtenis

Op maandag 20 april jl. is overleden Kornelia Wisse – Spijkerboer (Korrie), weduwe van Gerrit Wisse, in de leeftijd van 94 jaar. Zij woonde de laatste jaren in zorgcentrum 'De Luwte' in Amstelveen. De begrafenis heeft plaatsgevonden in besloten kring op vrijdag 24 april op begraafplaats Karssenhof te Ouderkerk aan de Amstel en werd geleid door Linda Vroom, pastor in Amstelveen. In betere tijden hopen we Korrie ook in De Kleine Kerk samen te gedenken.

*Al den weg leidt mij mijn Heiland
Wat verlangt mijn ziel dan meer
Zou ik immer aan Hem twijf'len
Die mij voortleidt keer op keer.*

Nieuws: hoe gaan we er mee om?

Kort voordat de coronacrisis in Nederland uitbrak verving de televisie-provider de analoge televisieontvangst voor digitale televisieontvangst in de straat waar ik woon. De hoeveelheid extra zenders die dat opleverde en het feit dat ik nu heel veel thuis ben zou kunnen betekenen dat ik nu veel meer televisie kijk, maar niets is minder waar. Dat is niet alleen omdat meer zenders over het algemeen niet heel veel meer kwaliteit opleveren - eerder meer van hetzelfde -, maar ook omdat ik al gauw moe werd van het feit dat het op bijna alle zenders over het coronavirus ging. Nu de meesten van ons in een heel andere dagelijkse routine zijn beland, is het ook goed om na te denken over hoe we omgaan met het opnemen van nieuws. We kunnen er heel onrustig van worden als we voortdurend op televisie, radio of internet op zoek gaan naar de nieuwste ontwikkelingen, ten kwade of ten goede. Het lijkt erop dat het beter is om dat maar enkele keren per dag te doen, of nog minder, maar zeker niet vaker. Aan de ene kant is het goed om op de hoogte te blijven en is het ook belangrijk om de ernst van de situatie niet te onderschatten. Aan de andere kant is het goed om ons ook te ontspannen en bijvoorbeeld een film te kijken (maar dan misschien geen rampenfilm), een boek te lezen, te puzzelen of muziek te luisteren. Daarnaast denk ik dat het ook goed is om het nieuws enigszins te selecteren. Dus niet stilstaan bij allerlei complottheorieën, onbewezen stellingen, vage voorspellingen en wat er al niet voorbij komt op dit gebied. Het is verbijsterend om te zien dat sommige mensen zich laten leiden door de meest onwaarschijnlijke geruchten, zoals die over de invloed die zendmasten zouden hebben op het virus. Het altijd aan de Middeleeuwen toegeschreven bijgeloof in Europa bestaat nog steeds. Dat zowel wetenschappers als ook politici het onderling niet altijd op alle punten eens zijn met elkaar, betekent niet dat we maar niet meer naar hen moeten luisteren. Goede journalistiek kan ons helpen om de zwakke plekken in hun verhalen op te sporen en te overwegen. Maar het blijft de best mogelijke optie om de wetenschappelijke adviezen in deze crisis serieus te nemen en te volgen, zo is ook in de geschiedenis van epidemieën steeds gebleken. Om de mogelijke onrust van onze geest te bedwingen kan het ook goed zijn om stil te staan bij wat er in deze tijd wel goed gaat. De hulp die mensen elkaar bieden, in het bijzonder in ziekenhuizen, maar ook elders en op andere manieren; de creatieve oplossingen die voor van alles worden bedacht, de zorgvuldigheid van de meeste mensen in de dagelijkse omgang in de openbare ruimte. Tenslotte kunnen we stilstaan bij wat ons persoonlijk goed gedaan heeft, bijvoorbeeld door daar aan het einde van de dag over na te denken: wat was er goed vandaag? Dat kan een telefoongesprek zijn geweest, of het mooie weer, of een goed artikel dat we gelezen hebben, of die brief waar u eindelijk eens aan toe kwam, een wandeling die we gemaakt hebben, of een tijd die we op balkon of in de tuin hebben doorgebracht. Zo kunnen we elke dag in onze eigen kleine wereld goed nieuws blijven verzamelen, als tegenwicht tegen alle zorgen en onrust. Ik wens u sterkte en geduld, doe voorzichtig, en houd vertrouwen in de liefde van God die ons met elkaar verbindt en ons kan versterken.

ds. Wim Brouwer

Luidende kerkklokken

Om in deze onzekere tijd een boodschap van bemoediging, hoop en troost te verspreiden, roept de Raad van Kerken alle kerken in Nederland op om op woensdagen van 19.00 – 19.15 uur de kerkklokken te luiden. Met deze 'klokken van hoop en troost' kunnen kerken mensen met elkaar verbinden over de grenzen van sociaal isolement heen. Het is tevens een oproep tot gebed en andere vormen van steun voor alle zieken en voor wie zich inzetten voor de gezondheid en veiligheid van medemensen. De Kleine Kerk sluit zich aan bij dit initiatief. Op bevrijdingsdag dinsdag 5 mei zal deze actie afgesloten worden.

Het carillon

(oorlogsjaar 1941)

Ik zag de mensen in de straten
hun armoe en hun grauw gezicht, -
toen streek er over de gelaten
een luisteren, een vleug van licht.

Want boven in de klokketoren
na 't donker-bronzen urenslaan
ving, over heel de stad te horen,
de beiaardier te spelen aan.

Valerius: - een statig zingen
waarin de zware klok bewoog,
doorstrooid van lichter sprankelingen,
'Wij slaan het oog tot U omhoog.'

En één tussen de naamloos velen,
gedrongen aan de huizenkant
stond ik te luist'ren naar dit spelen
dat zong van mijn geschonden land.

Dit sprakeloze samenkomen
en Hollands licht over de stad -
Nooit heb ik wat ons werd ontnomen
zo bitter, bitter liefgehad.

Ida Gerhardt
In: Het veerhuis, 1945.

Bijzonderheden bij de diensten

De radiodiensten

Sinds zondag 15 maart zijn er voorlopig geen diensten meer in De Kleine Kerk in Duivendrecht en evenmin in de Ontmoeting te Diemen. In samenhang met het evenementenbeleid van de overheid en de gemiddelde kwetsbaarheid van de kerkgangers van beide kerken zal dit in elk geval tot 1 september duren. We hopen dat de situatie dan zodanig verbeterd is dat er mogelijk voorzichtig met een nieuw seizoen begonnen kan worden, maar niets is nog zeker. In Diemen werden de zondagse kerkdiensten altijd rechtstreeks uitgezonden via de lokale omroep, Studio DMN. De Protestantse Gemeente Diemen heeft op deze zender elke zondag zendtijd van 10 -12 uur. De tijd die na de dienst overbleef werd gevuld met geestelijke muziek.

Nu er tijdelijk geen diensten meer in de kerk zijn, ben ik begonnen met het maken van radiodiensten, waarvan er inmiddels enkele zijn uitgezonden. Op 15 maart heb ik via Studio Diemen een overweging uitgesproken en geprobeerd om aandacht te blijven geven aan de schilderijen die voor de veertigdagentijd gemaakt zijn door de schildersgroep van de Ontmoeting rond het thema 'De zeven laatste woorden van Jezus Christus aan het kruis'. De schilderijen zelf waren te zien op de website van de kerk.

Op de volgende zondagen werden deze uitzendingen voortgezet en uitgebreid met muziek en andere teksten. De radiodienst van 29 maart kon door een technische storing helaas niet worden uitgezonden, maar verder ging het tot nu toe goed. Omdat we geen uitzendingen konden maken voor Witte Donderdag en Goede Vrijdag heb ik op Palmzondag het verhaal van de intocht in Jeruzalem gecombineerd met de laatste twee kruiswoorden en daarmee in elk geval ook Goede Vrijdag een plek kunnen geven. De Paasmorgendienst is de langste dienst geworden, deze duurde bijna een uur. Over het algemeen duren de diensten tussen de 30 en 45 minuten. De rest van het uur wordt nu aangevuld met geestelijke muziek, waarna om 11 uur alles herhaald wordt.

Hoewel het om uitzendingen van de Protestantse Gemeente Diemen gaat, richten we ons in deze situatie ook op de leden van de Protestantse Gemeente Duivendrecht, omdat Duivendrecht niet over lokale radio beschikt, en verder op iedereen die maar wil luisteren natuurlijk, tot in het verre Ouderkerk aan de Amstel toe.

Veel kerken zijn in deze tijd bezig met het op een andere manier verzorgen van diensten. Daarbij kunnen we twee verschillende benaderingen onderscheiden, die overigens ook door elkaar kunnen lopen.

De ene benadering is die waarbij men een gewone dienst probeert te houden, met een heel klein aantal mensen. De dominee preekt dan voor een vrijwel lege kerk, maar is wel via internet te zien en/of te horen. Persoonlijk vind ik het moeilijk en vervreemdend om te preken in een lege ruimte, dus ik zal dat niet gauw doen. Bij sommige voorbeelden die ik hiervan gezien heb, had ik het idee dat het gevoel 'niet in de kerk te kunnen zijn' er alleen maar mee versterkt werd. Als de dienst gefilmd wordt zijn er natuurlijk wel mogelijkheden om de camera te richten op allerlei elementen in de kerkrimte, zoals kaarsen, kleden, bloemen en ramen.

De andere benadering probeert een wat andere vorm te kiezen die meer past bij radio of televisie. Het accent komt te liggen op luisteren en kijken, omdat de kerkganger in de kerk

actiever meedoet dan thuis voor de radio of voor een scherm. (Hoewel goed luisteren ook heel 'actief' kan zijn!) Dat betekent dat er ook deels andere muziek gekozen kan worden dan meestal in een kerkdienst te horen zou zijn, zoals bijvoorbeeld fragmenten uit cantates van Bach, gospel, of een lied van Liesbeth List, zoals in een mede door classispredikant ds. Peter Verhoeff georganiseerde dienst uit Bergen op TVNH te zien was. Als het mogelijk is om met video te werken, kan men in plaats van een lege kerk, ook beelden van bloemen, schilderijen, tekeningen, kaarsen en dergelijke tonen, zoals op de video's voor de Stille Week en Pasen in Duivendrecht gedaan is. (Voor Pinksteren hopen we weer zo'n video te maken, waarvan de link ook op de website van de Ontmoeting geplaatst zal worden). Verder is het mogelijk om een wat vrijere vorm te kiezen, anders dan bij de tamelijk vaste orde van dienst die in de kerk gevolgd wordt. Voor het uitwerken hiervan heb ik me laten inspireren door enkele collega's, onder wie Elsbeth Gruteke, die veel ervaring heeft met radio.

In Trouw van 21 maart werd van haar verteld:

Nadat vorig weekend de dienst in haar kerk niet door had kunnen gaan vanwege de coronacrisis, zei Elsbeth Gruteke, predikant van de protestantse gemeente in Zeewolde en bekend van EO-radioprogramma's, tegen haar collega: "We moeten iets doen, maar dat moet er anders uitzien dan de reguliere kerkdienst." Dus is er komende zondagochtend via de kerkradio en de lokale omroep van Zeewolde een viering te horen, een speciale viering nog wel, zodat de driehonderd gemeenteleden toch – al is het digitaal – met elkaar naar de kerk kunnen. "We wilden per se niet een gewone kerkdienst gaan streamen zonder mensen daarbij", vertelt Gruteke via de telefoon. "Dus hebben we een andere vorm gezocht. Er wordt gebeden en we spreken de zegen uit. Onze organist is er en twee mensen die de techniek doen. Dat is alles. In plaats van de preek gaan mijn collega-predikant en ik de lezingen beschouwen en zetten die in het licht van de huidige crisis.

Een andere collega wees op het interessante feit dat diensten via radio en tv weliswaar afstandelijker zijn dan samenkomen in een kerkruimte, maar aan de andere kant ook weer persoonlijker, omdat de voorganger als het ware bij je thuis komt. Dat vraagt dus ook om een andere toon, en zeker niet om 'galmend preken', en zelf ging deze collega dan ook liever zitten achter een tafel dan staan op een kansel.

Het zal duidelijk zijn dat we voor de uitzendingen voor Studio Diemen werken in de geest van laatstgenoemde benadering. Het lijkt op een kerkdienst, maar toch even anders. Het is overigens allemaal zo snel gegaan, dat het 'work in progress' is. Er lag natuurlijk geen draaiboek klaar, en de aanpak kan dus variëren en zich verder ontwikkelen. Omdat er meer mensen luisteren dan alleen leden van de protestantse gemeenten, probeer ik de diensten ook 'breed toegankelijk' te maken en er verschillende kerkelijke tradities in te verwerken.

Over het algemeen komen er positieve reacties bij mij binnen: mensen waarderen het dat we dit überhaupt doen, en kunnen zich ook in de vorm goed vinden. Voor een aantal kerkgangers is het toch een vast moment in de week waarin enige verbondenheid met de kerk weer ervaren wordt. De muziekkeuze wordt over het algemeen positief gewaardeerd. Sommigen vinden het heel mooi en kunnen geraakt worden door bijvoorbeeld de muziek van Bach en Mendelssohn, anderen zouden het wat traditioneel-kerkelijker willen, met meer bekende liederen uit het Liedboek die men eventueel zelf thuis kan meezingen. We proberen hier uiteindelijk een middenweg in te vinden. De muziek die ik tot nu toe gekozen heb had altijd met de Bijbel te maken, was gemaakt

voor gebruik in de liturgie, en had ook vaak een relatie met een psalm of lied dat ook in het liedboek te vinden is. Een voorbeeld hiervan was de dienst van 26 april waarbij alle muziek met psalm 23 te maken had.

Zelf vind ik het belangrijk dat de muziek, juist omdat het accent nu op het luisteren ligt, van goede kwaliteit is. Zo heb ik een wat meer pop ('Praise')-achtige versie van psalm 23 uit het 'Psalm-project' uiteindelijk niet gebruikt omdat er op een bepaald moment in de opname heel vals gezongen werd. Wat het Liedboek betreft: ik hoop op de komende zondagen meer uit het Liedboek te kunnen verwerken in de diensten: bij het Liedboek zijn op initiatief van de BV Liedboek en de Protestants Theologische Universiteit enkele cd's gemaakt, waarvan we het een en ander zullen gebruiken. Smaken blijven verschillen, dus ik hoop dat als u eens iets hoort dat u niet mooi vindt, dan denkt aan degenen die dat wel mooi vinden, en dat zij omgekeerd aan u zullen denken.

Welke (kleine) veranderingen kunt u in de komende tijd nog verwachten? Om te beginnen hoop ik een enkele keer een gastpredikant bij dit project te kunnen betrekken. Wie in staat is om thuis op zijn of haar computer teksten in te spreken en door te sturen kan in principe meedoen. Dat ik zelf nu meer diensten doe dan ik normaal gesproken zou hebben gedaan, vind ik zelf alleen maar prettig, omdat veel ander werk stil ligt en ik op deze manier contact met u kan houden. Maar ik kan me van uw kant voorstellen dat het aardig kan zijn om ook eens iemand anders te horen. Een ander idee voor de komende tijd is om bijvoorbeeld de lezingen door iemand uit de gemeente te laten inspreken; dit had ik geregeld voor 29 maart, maar juist die uitzending ging dus niet door. Wel lukte dit bij De Kleine Kerk voor de Goede Vrijdag-video en die van Pasen, waarin door verschillende gemeenteleden lezingen waren ingesproken. Ik vond het mooi om al die stemmen te horen en ieder dat op zijn of haar eigen manier te doen.

Verder hadden we nog bedacht dat we in de resterende tijd van de uitzending liederen en muziek kunnen laten horen 'op uw verzoek'. Zonder er nu meteen een verzoekplatenprogramma van te willen maken, zouden we uw suggesties voor bepaalde liederen kunnen overnemen. Dit wel met het voorbehoud dat we een geschikte opname van het lied of de muziek kunnen vinden. U kunt suggesties in elk geval bij mij indienen, liefst per e-mail (als u daarover beschikt): whbrouwer@planet.nl .

Tenslotte wil ik graag degenen bedanken die in Diemen meehelpen om deze radiodiensten mogelijk te maken: Jan Elbers, Peter Sneekes, de familie Groot en Nico Kruijswijk, en ook wil ik Martijn en Esther Nolte, en Gerie Bouman bedanken voor hun inzet voor de video's op de website van De Kleine Kerk.

Ik hoop ik dat u iets heeft aan onze inspanningen en zich zo toch met de kerk en met elkaar verbonden blijft voelen.

ds. Wim Brouwer

De adressen van de websites zijn:

Protestantse Gemeente Diemen: <https://diemen.protestantsekerk.net/>

Op deze website vindt u een link naar Studio Diemen (rechts op de homepage).

Protestantse Gemeente Duivendrecht: <https://www.pknduivendrecht.nl/>

Studio DMN: <https://studiodmn.nl/>

Via de Radio: Kabelfrequentie FM 103.3

Ether: FM 106.1

N.B. Ook op de website van de Rooms-Katholieke Parochie Sint Petrus' Banden te Diemen zijn video's te zien, zowel van vieringen als van korte meditaties van diaken Han Hartog. De moeite van het zien waard! Zelf vond ik de inwijding van de nieuwe paaskaars heel ontroerend. En in één van zijn meditaties maakte Han Hartog een mooie vergelijking met het opgesloten zijn van de leerlingen van Jezus in de dagen rond Pasen: zo kunnen wij ons nu ook opgesloten voelen, maar het evangelie vertelt ook dat Christus door dat afgesloten zijn heen breekt en in ons leven aanwezig kan zijn.

Sint Petrus' Banden: <http://www.sintpetrusbanden.nl/>

Videodiensten via de website van onze kerk

In de Stille Week hebben veel bezoekers genoten van de korte video's met teksten, muziek en mooie beelden via de website van onze kerk.

Voor de dienst van Pinksteren op 31 mei zal mogelijk weer een video gemaakt worden. Het zijn kleine tekenen van hoop, liefde en saamhorigheid.

Mogelijk dat ook de zomermaanden een enkele maal op deze manier een korte dienst gemaakt kan worden.

U krijgt daarover bericht via een email of kijkt u zelf even op de website: www.pknduivendrecht.nl.

Hemelvaart en Pinksteren

Na de veertigdagentijd, waarin wij de gebeurtenissen van Palmpasen, Witte Donderdag, Goede Vrijdag, Stille Zaterdag en Paasmorgen herdachten, vieren we deze maand nog de kerkelijke feesten Hemelvaart en Pinksteren. Daarna breekt de periode van het lange wachten aan, het verlangend uitzien naar de komst van Jezus. Naar de tijd van advent, waarmee het kerkelijk jaar opnieuw begint. Een jaarlijkse cyclus passend bij onze tijdsindeling, bij ons tijdsbesef, zoals dit is vorm gegeven in onze kalender.

Giotto di Bondone (1266/67-1337)

In zijn gedicht 'Totdat Hij komt ...' verwijst de dichter J.W. Schulte Nordholt niet naar een cyclische wederkomst, maar naar een lineaire, die de cyclus voorgoed zal doorbreken. Tot dan hebben we het leven, zoals dat meestal z'n gangetje gaat. Geboren worden en sterven met daartussen de alledaagse zorgen over je opleiding, je grote liefde, de toekomst van je kinderen, hun gezondheid en die van je ouders. En de zorgen over doel en zin van het leven, over recessies en natuurrampen, over oorlogen en geruchten van oorlogen. (Matteus 24 vers 4-6). Daarna, na al die kleine en grote zorgen, komt volgens de dichter de periode van het wachten en luisteren ...

TOTDAT HIJ KOMT ...

Totdat Hij komt zal het hier zo gebeuren:
's morgens de melkboer tweemaal bellen, dan
gordijnen open en met grauwe kleuren
breekt 't eerste licht de nachtelijke ban.

Het heldere ontbijt iedere morgen,
dan naar de stad, de tram zingt langs de rand
heen van je dromen en je kleine zorgen,
en 's avonds staan de grote in de krant.

Zo zal het eindeloos zich hier herhalen,
liefelijkheid der huiselijke haard,
kinderen, zorgen en de angst rondom.

En eind'lijk met het vege lijf betalen
de koorts des levens en diep in de aard
wachten en luisteren, totdat Hij komt.

J.W. Schulte Nordholt (1920-1995)
Levend landschap (1950)

Diaconie

Collecte informatie

Nu er gedurende een aantal maanden geen kerkdiensten gehouden kunnen worden, zijn de inkomsten van de diaconie stil komen te liggen. Veel van onze collectedoelen kunnen echter een bijdrage hard gebruiken. Daarom wil de Diaconie u vragen een bijdrage te storten op de rekening van de diaconie: NL92 INGB 0000515956 t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente. De werkgroep diaconie zal enkele doelen selecteren en zorgen voor een eerlijke verdeling van de binnenkomende giften. In een later stadium zal hiervan verantwoording worden afgelegd.

Deeldoosjes 2020

De inname van de deeldoosjes van de vastenactie ten behoeve van de stichting Muziek voor Kinderen, die tijdens de dienst op eerste Paasdag zou plaats vinden is vanwege de crisis eveneens uitgesteld. U wordt verzocht het doosje met inhoud te willen bewaren totdat de kerkdiensten weer zijn hervat. We gaan ervan uit dat we de deeldoosjes kunnen innemen op de tweede zondag na deze hervatting maar indien mogelijk zullen we u via "De Kleine Kerk voor allen" hierover nog tijdig berichten. In het vorige nummer vindt u informatie over de doelgroep (www.muziekvoorkinderen.org).

Financiën en beheer

In de afgelopen periode hebben wij ons aangesloten bij de landelijke actie: 'klokken van hoop' Als teken van hoop en troost voor alle mensen dat wij ons met elkaar verbonden voelen. Samen met bijna duizend andere kerken hebben wij met enkele vrijwilligers de afgelopen weken elke woensdag van 19.00 -19.15 de kerkklok geluid. Ook op Koningsdag en op 4 en 5 mei werd/wordt er door ons geluid!!

Op enig moment liep de klok vast maar met behulp van een hoogwerker is het gelukt ons weer te laten horen.

Ook al ligt het kerkenwerk vrijwel stil, wij zijn wel druk met onderhoud: Op de bovenste zolder van de kerk (boven de kerkzaal) is een balustrade gemaakt en begin juni wordt achterstallig onderhoud verricht aan de beide dakkapellen en de klokkentoren.

Dat vereist een heel hoge steiger en een hoogwerker. Wij zullen na afloop enkele foto's op de website plaatsen. Natuurlijk kost dat veel geld maar langer uitstel werd ons door deskundigen afgeraden. Sinds enkele jaren zijn wij een Gemeentelijk Monument en wij zullen bij de Gemeente een aanvraag doen voor een subsidie.

Peter van Leeuwen

Jan Peter van der Does

Maar de lente wist het niet....

“Geïnspireerd door Irene Vella – ‘Het was 11 maart 2020’
Geschreven naar de situatie in Nederland door Susan Blanco – De Taalrecycler

Het was begin 2020...

De mensen hadden een lange donkere winter achter de rug.

Februari was een hele onrustige maand geweest met veel stormen en veel regen

De natuur was onrustig, alsof ze de mensen iets wilde vertellen, alsof ze de mensen ergens voor wilde waarschuwen...En toen werd het Maart...

Het was Maart 2020...

Ineens kwamen de mensen bijna niet meer buiten en dat over de hele wereld, landen gingen op slot, de mensen konden niet geloven dat dit gebeurde, het was zo surrealistisch!

De straten waren leeg, de meeste winkels waren gesloten, de meeste auto's stonden langs de kant van de weg...Iedereen wist wat er aan de hand was...

Maar de lente wist het niet.

En de bloemen bleven uitkomen.

En de zon scheen...

De eerste mooie lentedag sinds lange tijd brak aan.

En de zwaluwen kwamen weer terug.

En de lucht werd oranje en blauw.

Het werd later donker en 's ochtends vroeger licht.

Het was Maart 2020...

De jongeren studeerden online, vanuit huis.

Kinderen speelden onvermijdelijk vooral in huis.

Pubers verveelden zich, ouders wisten niet wat te doen.

Mensen kwamen alleen even buiten om boodschappen te doen of om de hond uit te laten.

Bijna alles was gesloten ...Zelfs de kantoren, hotels, restaurants en bars.

Mensen moesten vanuit huis gaan werken.

Ondernemers kwamen in de problemen.

De meeste kinderen konden niet meer naar school.

Er was ineens niet genoeg ruimte voor iedereen in ziekenhuizen, operaties en onderzoeken werden uitgesteld...Iedereen wist het...

Maar de lente wist het niet en het ontsproot.

Ze draaide onverstoort haar jaarlijkse programma af.

Ze schonk de mensen haar mooiste bloemen en haar heerlijkste geuren.

Het was Maart 2020....

Iedereen zat thuis in quarantaine om gezondheidsredenen of preventief.

Sommige mensen mochten niet meer naar hun werk, maar anderen móesten.

Elkaar omhelzen, kussen of een hand geven was ineens een bedreiging.

Iedereen moest flinke afstand tot elkaar bewaren, dat was afschuwelijk.

In de supermarkt waren allerlei schappen leeg.

Allerlei leuke dingen gingen niet meer door, daar werd een streep door gezet en niemand wist wanneer dat weer kon.

Mensen werden beperkt in hun vrijheid terwijl er vrede was.

Over de hele wereld werden veel mensen ziek en het was besmettelijk...

Er was isolatie, ziekte en paniek....Toen werd de angst pas echt!!

En de dagen zagen er allemaal hetzelfde uit...

En de weken duurden ineens veel langer...

En iedereen hoopte dat er niet nóg meer strenge maatregelen zouden volgen...
De mensen zaten vast in een film en hoopten dagelijks op dé held...
De wereld was vertraagd terwijl het geen vakantie was, niemand had dit verwacht...Iedereen wist wat er gebeurde.
Maar de lente wist het niet en de rozen bleven bloeien.
De Magnolia stond in de knop.
De vogeltjes begonnen aan hun nestjes.
De lucht werd steeds gezonder.

En toen...
Het plezier van koken en samen eten werd herontdekt.
Iedereen gaf elkaar tips over leuke dingen die je met je kinderen kon doen.
Er was weer tijd om te schrijven en te lezen.
Mensen lieten hun fantasie de vrije loop en verveling ontsproot in creativiteit.
Sommigen ontdekten dat ze niet écht leefden en vonden de weg naar zichzelf terug.
Mensen hadden van de één op de andere dag veel meer tijd voor het gezin.
Anderen verlieten hun vastgeroeste relatie om de liefde van hun leven te vinden.
Anderen boden aan om voor kwetsbare mensen boodschappen te doen of te koken.
Iedereen wist ineens wat een 'vitaal beroep' was, deze mensen werden helden, ze werden meer gewaardeerd dan ooit.
Anderen gingen op afstand muziek met elkaar maken of zingen om op deze manier samen te zijn. Mensen kregen oog voor eenzaamheid en verzonnen dingen om er iets aan te doen.
Mensen herstelden van hun stressvolle leven.
Mensen die elkaar niet kenden begonnen spontaan een praatje met elkaar.
Sommigen maakten vliegers van papier met hun telefoonnummer erop zodat eenzame mensen ze konden bellen.
De overheid ging bedrijven en zelfstandigen helpen zodat ze niet failliet zouden gaan of mensen zouden moeten ontslaan
Gepensioneerd zorgpersoneel bood zichzelf aan om te helpen in de Zorg.
Uit alle hoeken kwamen vrijwilligers, iedereen wilde iets doen.
Om 20:00 uur s 'avonds gingen mensen uit allerlei landen klappen voor alle artsen, verpleegkundigen en zorgpersoneel die keihard aan het werk waren om in de zorg alles draaiende te houden.
2020 werd het jaar waarin men het belang erkende van gezondheid en verbinding, van saamhorigheid, van sociale contacten en misschien ook van zijn roeping, dit deed iets met het collectieve bewustzijn, dit deed iets met álle mensen...

En de economie ging bijna kopje onder, maar stopte niet, het vond zichzelf opnieuw uit
2020 werd het jaar waarin de wereld leek te stoppen, het jaar waarin we met elkaar in de geschiedenisboeken zouden komen...Dat wisten we allemaal.

Maar de lente wist het niet...
En de rivieren werden schoner.
En de bomen kregen blad.
En de bloembollen kwamen uit.
En het werd steeds warmer.
En er waren ineens veel meer vogels.

En toen kwam het verlossende woord...
De mensen keken tv en de premier vertelde iedereen dat de noodsituatie voorbij was.
En dat het virus had verloren!
Dat iedereen SAMEN had gewonnen!!!
En toen ging iedereen de straat op...
Met tranen in de ogen...
Zonder maskers en handschoenen...

De buren werden geknuffeld, alsof het familie was.
En de wereld was liefdevoller geworden.
En de mensen waren humaner geworden.
En ze hadden weer waarden en normen.
De harten van mensen waren weer open, en dat had positieve gevolgen.
Doordat alles lang stil had gestaan kon de aarde weer ademen, ook zij was genezen van wat de mensen háár veel eerder hadden aangedaan.

En toen kwam de zomer....
Omdat de lente het niet wist.
En hij was er nog steeds.
Ondanks alles.
Ondanks het virus.
Ondanks de dood.
Omdat de lente het niet wist, leerde iedereen de zin van het leven.

Berichtje van de auteur Susan Blanco

De overdenking 'Maar de lente wist het niet' gaat als een speer door het internet en Whatsapp. Ik word overladen met complimenten, vragen, en mailtjes om deze te delen. Ik kan niet meer op iedereen reageren dus ik doe het maar zo. Mijn overdenking 'MAAR DE LENTE WIST HET NIET' is geïnspireerd op het gedicht 'HET WAS 11 MAART' gebaseerd op de huidige situatie in Italië, geschreven door IRENE VELLA. Haar (door een onbekende bron) naar het Nederlands vertaald gedicht, zwierf geheel anoniem rond op Facebook. Daarom heb ik in eerste instantie erbij vermeld dat ik hierbij geïnspireerd was door mensen. Mijn enorm geïnspireerde fantasie, ging dus met een anoniem vertaalde versie van, later bleek, IRENE aan de haal en schreef ik de overdenking rond de Corona-toestand naar onze situatie op dit moment in Nederland, met voorbeelden uit Nederland en mijn eigen visie op het geheel. Dit heeft vervolgens veel mensen positief geraakt, en gaat er een mooie boodschap rond van troost en hoop, zonder het oog voor de angst en de realiteit te verliezen. Inmiddels weet ik dat het oorspronkelijke gedicht van IRENE afkomstig is en heb ik zo snel mogelijk contact met haar opgenomen om te laten zien welke versie ik ervan gemaakt heb. Dus, mocht je mijn overdenking willen delen, dan graag erbij vermelden dat deze is geïnspireerd op het mooie gedicht 'Het was 11 maart 2020', van IRENE VELLA

Hartelijke groet,
Susan Blanco – De Taalrecycler

<https://susanblanco.jimdofree.com/vertalingen-van-maar-de-lente-wist-het-niet/>

Protestantse Gemeente te Duivendrecht

www.pknduivendrecht.nl

ADRESSEN

Predikant: ds. W.H. Brouwer, Waddenland 27, 1115 XC 06 30 21 47 71

KERKENRAAD EN WERKGROEPEN

Voorzitter: dhr. M. Nolte, Haverstede 8, 1112 HT Diemen 020 600 08 36
Scriba: mw. B. Schutte, Michaelplein 138, 1115 CN 020 695 74 03
College van
kerkrentmeesters: dhr. J.P. van der Does, In de Korenmolen 30C, 1115 GP 06 51 38 94 54
Diaconie (secr.): dhr. L.N. Bouman, In de Korenmolen 17, 1115 GN 020 416 01 80
Eredienst en V&T: mw. G. Bouman, In de Korenmolen 17, 1115 GN 020 416 01 81
Kerkelijk bureau: dhr. J.P. van der Does, In de Korenmolen 30C, 1115 GP 06 51 38 94
54

OVERIGE ADRESSEN:

Contact organisten: mw. G. Bouman, In de Korenmolen 17, 1115 GN 020 416 01 81

Wereldwinkel: mw. M. Ek, Abeelstraat 15, 1115 GW 020 416 11 35

De Aanbouw: (achter de kerk) Rijksstraatweg 129, 1115 AP 020 690 88 79

Beheerder:
(ook voor inlichtingen
over verhuur van kerk
en/of Aanbouw) dhr. P. van Leeuwen, Rijksstraatweg 71, 1115 AJ 020 695 42 89
of: 06 21 17 19 45

BANKREKENINGNUMMERS

Diaconie: NL92 INGB 0000515956 t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente Duivendrecht

Kerk: NL98 INGB 0000051703 t.n.v. Protestantse gemeente Duivendrecht

Graag duidelijk het doel van uw betaling vermelden, bijvoorbeeld
'vrijwillige bijdrage', 'collectebonnen', 'De Kleine Kerk voor Allen'

Redactie: ds. W.H. Brouwer, e-mail: whbrouwer@planet.nl 06 30 21 47 71
dhr. P. Cleveringa, e-mail: p.cleveringa@kpnmail.nl 020 690 67 99
mw. N. Schutte, e-mail: nora.ejm.schutte@gmail.com 020 699 80 90
mw. G. Bouman, e-mail: boumanad@planet.nl 020 416 01 81
Verspreiding: dhr. C. Schröder, e-mail: c.schroder1@upcmail.nl 06 22 12 09 82

Als u "De Kleine Kerk voor allen" digitaal wilt ontvangen, stuur dan een e-mail naar: whbrouwer@planet.nl